

terne Overlærergage, thi netop, fordi den Underviisning i de gamle Sprog, som skal gives, faaer en særegen anomal Stilling og vil have at kjæmpe med nogen Banskfeligbed, og netop fordi Rectoren bør vælges, uagtet han kan være fuldkommen udygtig for dette Fag, kan det være meget ønskeligt, hvis man finder en dygtig Lærer for denne Side af Underviisningen, at kunne beholde ham længere ved Skolen derved, at man kan lade ham avancere til Overlærer ved Skolen. Jeg skulde altsaa ønske, at det maatte komme under fornyet Overveielse mellem anden og tredje Behandling, om man dog ikke, idet man aldeles bibeholder Hovedtanken, at optage en forbedret Underviisning i de gamle Sprog ved Siden af Realunderviisningen, skulde indskrænke denne Underviisning saaledes, at den kom til at svare til Underviisningen i de lærde Skolers 3die, 4de og 5te Klasse, istedetfor at den, saaledes som Udvalgets Forslag gaar ud paa, svarer til den i 6te Klasse, idet jeg troer, at en saadan Plan i det Hele taget vil være mere practisk. Skulde der være enkelte Disciple, der ikke vilde kunne gjøre en saadan Overgang, troer jeg virkelig, at det er et Punkt, hvor man maa lade den private Virksomhed træde til det, som allerede er ydet af det Offentlige. Naar der er Lærere ved Skolen, der med Interesse pleie ogsaa denne Deel af Underviisningen, og have ført Disciplene igjennem 3 Classer af en saadan Underviisning, og, naar Disciplene skulde ønske at gaa videre, inden de forlade Bornholm, ville de kunne gjøre det ved nogen privat Underviisning hos disse Lærere, uden at man behøvede at have en øverste Klasse, alene bestaaende af studerende Disciple, og man kan da gjerne lade det blive staaende som en Undtagelse med Hensyn til Bornholms Skole, at Disciple derfra kunde melde sig umiddelbart til 7de Klasse i de andre lærde Skoler. Jeg troer nemlig, at man nok skal lette de bornholmske Disciple Obergangen paa enhver Maade, men jeg mener dog, at de ikke ligefrem skulde være berettigede til at indtræde i Udgangsklassen, men at de kun kunde melde sig dertil, naar de viste sig at have opnaaet den fornødne Modenhed. Jeg har ved dette Affnit kun kunnet

fremsette min Mening, da jeg ikke i rette Tid kunde stille Ændringsforslag, fordi jeg, ogsaa med Hensyn til min nærværende Embedsstilling, ikke vilde gjøre det, førend jeg desangaaende havde confereret med min høitagrede Efterfølger i Ministeriet; men jeg haaber, at man mellem 2den og 3die Behandling vil underkaste de af mig her fremsatte Tanker en Drøftelse.

Hyad angaaer de under Nr. 12 og 13 stillede Ændringsforslag, maa jeg være ganske enig med det ærede Udvalg i, at der, saaledes som Sagen nu er foreslaaet ordnet, ikke er nogen Grund til at indrømme Disciple fra Bornholm en saa betydelig Begunstigelse som den, der var foreslaaet i det oprindelige Udskast.

Hyad der er foreslaaet af Minoriteten, vilde jeg finde billigt og ønskeligt; men jeg maa tilstaae, at Grundene til hele dette Forslag om en extraordinair Understøttelse ere betydeligt svækkede ved, hyad der nu er bragt i Forslag med Hensyn til Underviisningen i Realskolen i Rønne.

J. F. Petersen: Denne Sag frembyder en heel Deel Spørgsmaal af den Besskaffenhed, at jeg og vel Enhver, som ikke er Skolemand, vil have Banskfeligbed ved at besvare samme; saaledes maa jeg overlade de ikke saa Bemærkninger, der allerede ere fremsatte i Anledning af Udvalgets Ændringer, især af den høitærede sidste Taler, til mine Colleger i Udvalget, der ere mere bekendte med disse Forhold, og derfor ogsaa bedre istand til at imødegaae samme.

Som Medlem af det Udvalg, der ifølge det høitærede Things Beslutning har været nedsat i nærværende Sag, kom jeg, ved nærmere at overveie Sagens Stilling, snart til den Overtydning, at Rønne Skole ikke kunde blive, som den er, eller beholde sin nuhavende Form; det er blevet umuligt ved Underviisningsplanen for de lærde Skoler og Bestemmelserne om Obergangen derfra til Universitetet af 6te Mai 1850, og at lægge an paa at faae denne udvidet til en fuldstændig lærd og Realskole med forøget Lærerkraft, indsaac jeg var et Maal, der ikke med Held lod sig eftertrægte. Paa en Omordning af denne